



## ע"פ 34508/01/16 - יהושע בן מנחם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

17 מאי 2016

ע"פ 34508-01-16 בן מנחם נ' מדינת ישראל

בפני: כבוד השופטת הבכירה אסתר הלמן, אב"ד

כבוד השופט שאהר אטרש

כבוד השופט יוסף בן חמו

המערער יהושע בן מנחם

נגד

המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

בשם המערער - עו"ד אפרים דמרי וטארק אסכנדר

בשם המשיבה - עו"ד איריס שירן

המערער - בעצמו

### פסק דין

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בנצרת, (כב' השופט נ. אדרס), 26720-07-11

### השופטת הבכירה אסתר הלמן, אב"ד:

1. בפנינו ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו על ידי בית משפט השלום בנצרת (כב' השופט נעמן אדרס) בת"פ 26720-07-11, במסגרתו מבקש המערער לזכותו מן העבירות בהן הורשע ולחלופין להקל בעונשו.

למעשה, מדובר בהליך הבא לפתחנו בשנית, לאחר שביום 13.9.13, נתקבל בהסכמה ערעור שהגיש המערער על הרשעתו (2181-06-13), והדין הוחזר לבית המשפט קמא להשלמת שמיעת הראיות, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך.

2. המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום שאחז שני אישומים, בכל אחד מהם הואשם בקבלת דבר במרמה, בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

3. כתב האישום, שעל פיו הורשע המערער, מייחס לו את המעשים הבאים:

(א) על פי האישום הראשון: במהלך המחצית הראשונה של שנת 2009, רכש המערער מחברת "רויאל" -



חברה העוסקת ביצור ואספקת מוצרי פלסטיק (להלן: "חברת רויאל"), כיסאות פלסטיק במחיר של ₪ 21 לִכיסא, לפני מע"מ, וסחורות נוספות, בשווי כולל של ₪ 51,655.53. המערער מסר תמורת הסחורה שרכש 4 שיקים דחויים, (למועדים שונים בחודשים יוני, אוגוסט וספטמבר 2009), ביוזעו כי לכשיגיע מועד פירעונם, לא יהיה בחשבונם כיסוי מספיק ובמטרה ליטול את הכיסאות ללא תמורה. בהמשך הוצגו השיקים לפירעון, אך לא כובדו. בתוך כך מכר המערער את הכיסאות ללקוחות שונים, בסכומים הנמוכים מהסכום בו רכש אותם בעצמו (להלן: "פרשת הכיסאות").

**(ב) על פי האישום השני:** בחודש דצמבר 2010 הגיע המערער להסכם עם תחנת הדלת "פאי" בטבריה, לפיו יהפוך ללקוח של התחנה, ובמסגרת האמור יוכל לתדלק בה באמצעות כרטיס תדלק, במחיר מוזל, ולשלם באופן חודשי ומרוכז עד ל-10 בחודש שלאחריו. עוד במסגרת ההסכם מסר המערער לתחנה, לביטחון, פרטי כרטיס הנחזה להיות כרטיס אשראי, כאשר בפועל היו אלה פרטים של כרטיס נטען, באמצעותו ניתן לשלם עד גובה הסכומים שהוטענו בו בלבד, ואלה עמדו באותה עת ולאורך כל התקופה הרלוונטית, על יתרת זכות של עשרות שקלים בודדים. המערער אשר ידע כי הוא חייב מוגבל בבנק, מסר את פרטי הכרטיס כמצג שווא, במטרה להוציא במרמה דלק בסכומים גבוהים מתחנת הדלק, ללא כל כוונה לשלם עבורו.

עוד נטען כי במשך מספר חודשים רכש המערער כמויות דלק קטנות ושילם בגין כאמור בהסכם, הכל במטרה לעורר את אמונו של המתלונן. אך בחודשים מאי ויוני 2010 משך המערער בעצמו או על ידי אחרים, באמצעות כרטיס התדלק, כמויות עצומות של דלק, בסך כולל של ₪ 62,490.59; מכר אותו לאנשים שונים בסכום פחות ממה שקנה אותו בעצמו; לא שילם בעבורו ואף לא התכוון לעשות כן (להלן: "פרשת הדלק").

4. בעקבות הרשעתו בעבירות אלה נדון המערער לעונשים שכללו, 12 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי בן 3 שנים כולו במצטבר לעונש שהוטל בהליך זה, 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו, וקנס בסך 10,000 ₪.

5. כאמור, המערער איננו משלים עם הרשעתו ומבקש לקבוע כי בית המשפט קמא שגה, כאשר חזר וקבע כי ביצע את העבירות, גם לאחר השלמת הראיות ולחלופין, כי החמיר עימו יתר על המידה בגזר הדין.

### פסק דינו של בית המשפט קמא:

6. הכרעת הדין הראשונה ניתנה ביום 27.09.12 ובמסגרתה בחן בית המשפט קמא האם כטענת המשיבה, פעל המערער באופן מתוכנן, כחלק מ"שיטה" להונאת האחרים או שמא כטענתו של המערער, מדובר בעסקים לגיטימיים שהסתבכו שלא באשמתו, ללא תכנון או ידיעה מוקדמת מצדו כי לא יוכל לשלם עבור המוצרים שצרף.

### **7. הממצאים ביחס לפרשת הכיסאות -**

הקשר עם חברת רויאל, ממנה רכש המערער את הכיסאות נוצר ביוזמת המשטרה, לאחר שברכבו של המערער נמצאו חשבוניות של החברה, והמשטרה ביקשה לברר מה הקשר בין השניים.

(לאיתור רכבו של המערער ולחיפוש בו, יחד בית משפט קמא פרק נפרד. לכך ולטענות המערער נגד הדיון בסוגיות אלה, אתייחס בהרחבה בהמשך).

הבירור העלה כי לטענת החברה, המערער רכש ממנה כסאות, שילם עבורם בשיקים שלא כובדו ונעלם. מכאן החלה החקירה, כשאין חולק כי קודם לכן לא הוגשה תלונה על ידי חברת רויאל.



המערער לא חלק על כך שרכש סחורה מחברת רויאל, אולם חלק על הסכומים שפורטו באישום ועל יתר העובדות שפורטו שם, באשר לאי תשלום התמורה במרמה.

בפני בית משפט קמא הובא לעדות נהגה של חברת רויאל, הפועלת מחברון - מר ראמי נתשה (להלן: "נתשה"), אשר הוביל למערער את הסחורה בשתי הזדמנויות נפרדות. מעדותו של מר נתשה עלה כי בפעם הראשונה, הוא פגש במערער בתחנת דלק וזה הובילו למושב סמוך לטבריה, למקום שנראה כעוסק בהשכרת כסאות, אולם בעל העסק לא היה מעוניין לרכוש אותם. משם המשיכו לכפר ריינה, שם פרקו את הכיסאות באחד מבתי העסק. לפי עדותו של נתשה הוא ביקש להוביל ולפרוק את הסחורה במחסן של המערער, אך זה השיב לו כי המחסן שלו מלא (בעוד שלגרסת המערער אין לו ומעולם לא היה לו מחסן כזה). במעמד פריקת הסחורה אצל אותו בעל עסק, מסר המערער למר נתשה ארבעה שיקים מעותדים (ת/17) וחתם על ערבות אישית לפרוע את החוב (ת/16). כנגד תשלום זה מסר הנהג למערער חשבונית מס (ת/15), המפרטת את סוג וכמות הסחורה שנמכרה וכן את המחיר שסוכם עבורה.

עוד לפי עדותו של מר נתשה, מנהל החברה הורה לו שלא לפרוק את הסחורה שהוביל בפעם השנייה עבור המערער, בטרם ישלם לו עבור ההזמנה הראשונה. בהתאם לכך כאשר הובילו המערער למושב ליד צפת, לבעל עסק מסוים, לא הסכים לפרוק שם את הסחורה, גם כאשר בעל המקום הציע לשלם עבורה בעצמו. עדותו של מר נתשה נתמכה בעדותו של משה כמיסה (להלן: "כמיסה"), תושב דלתון, אשר העיד כי רכש מהמערער 1,000 כסאות פלסטיק תמורת 25,000 ₪ (קרי, 25 ₪ לכסא כולל מע"מ). כנגד תשלום זה קיבל מהמערער חשבונית (ת/23) עליה הכיתוב ב.מ.י. שיווק ומסחר - בן מיור יהושע. הכיסאות הגיעו אליו באמצעות משאית, שנהגה היה תושב חברון. כמיסה העיד גם כי הוא הזמין מהמערער 1,000 כסאות נוספים, אך כאשר הגיעה המשאית, סרב הנהג לפרוק את הסחורה, כל עוד לא ישלם המערער על הסחורה הקודמת שסופקה לו, בנימוק שהשיק שמסר חזר. כמיסה הציע, לגרסתו, לשלם עבור הכיסאות אולם הנהג סרב לספקם, גם בהינתן עובדה זו, כפי שהעיד נתשה.

בנוסף, העיד בבית המשפט אדם בשם מחמוד באסם סאלח - בעל חנות ירקות, אשר רכש מהמערער כסאות. לטענתו שילם עבור כל כסא 18 ₪ כולל מע"מ, ובהמשך מכר את הכסאות תמורת 25 ₪ כולל מע"מ. מר סאלח אישר כי המערער נתן בידו חשבונית (ת/24) בה נרשם כי רכש 200 כסאות תמורה 5,000 ₪, קרי 25 ₪ לכסא, אולם הוא עמד על גרסתו כי לא רכש את כמות הכסאות שצוינה בחשבונית. לדבריו, לא יחס לכך משקל בעת קבלת החשבונית, שכן אותו עניין המחיר שצוין בה, אשר שיקף את התמורה ששולמה.

עוד הוכח בפני בית המשפט קמא, באמצעות עדותו של מר יצחק חזות, בעל עסק לציד ומסעדות מכפר חיטים והחשבונית ת/22, כי המערער מכר לו 600 כסאות פלסטיק במחיר של 20 ₪ לכסא, לא כולל מע"מ. בית המשפט קמא העדיף עדויות אלה על פני עדותו הבלתי מהימנה של המערער, אותה דחה באופן נחרץ, והסיק מן האמור כי המערער רכש מחברת רויאל כסאות אותם מכר לאחרים, כאשר בידי החברה הפקיד שיקים שלא כובדו, והכל במטרה להונות את החברה.

המערער בעדותו לא כפר בכך שהזמין את הסחורה מאת חברת רויאל וכי סוכם שתמורת כל כסא ישלם 21 ₪ + מע"מ. יחד עם זאת הוסיף כי סוכם שהתשלום יבוצע 60 יום מקבלת הסחורה (יש לציין כי החשבונית של חברת רויאל ת/15 הינה מיום 16.6.09, ההתחייבות לפרוע את החוב (ת/16) נחתמה ביום 17.6.09 והמועד הראשון של השיק שמסר המערער היה ב-23.6.09 (ראה ת/17), כלומר ששה ימים ממועד ההספקה). המערער טען כי מנהל החברה הסביר לו שמדובר בכסאות מסוג חדש והבטיח לו כי אם לא ייקלטו בשוק הוא יסתדר עימו במחיר.

באשר ליעד של אותם כסאות וגורלם מסר המערער גרסה סבוכה, כדלקמן:

עמוד 3



(א) המערער היה אמור לפרוק את הכסאות במחסן של חבר בטבריה, אך הדבר לא הסתייע.

(ב) לאור האמור, נסעו המערער והמוביל לשוק בכפר ריינה - שם הסכים מחמוד באסם **לאחסן** את הסחורה.

(ג) בדרכם לשם עצרו אצל האחים חזות בכפר חיטים, אשר הסכימו לרכוש חלק מן הכסאות תמורה 20 ₪ + מע"מ בלבד. המערער לטענתו, הסכים למכור להם את הכסאות במחיר זה, כיוון שמנהל חברת רויאל איים עליו בטלפון שיחייב אותו ב-2,500 ₪ עבור ההובלה.

(ד) המערער והמוביל המשיכו לשוק בריינה, כדי לפרוק שם את יתרת הכסאות. שם אמר לו מחמוד באסם כי הם לא שווים יותר מ-12 ₪ לכסא. המערער גם אישר כי מכר מספר ימים לאחר מכן כסאות לכמיסה תמורת 25 ₪ לכסא, אז גם שמע כי מחמוד באסם החל למכור את הכסאות שנשארו אצלו במחיר זהה.

כאמור המערער לא חלק על כך שהוא רכש את הכסאות במחיר 21 ₪ + מע"מ, כלומר בסכום כולל (בשים לב לשיעור המע"מ ברשות הפלסטינאית) של 24.045 ₪ לכסא. על סמך האמור והעדויות לעיל, לרבות גרסת המערער עצמו נמצא כי המערער מכר לבאסם, לחזות ולכמיסה את הכסאות במחיר זול מזה שרכש אותם או ברווח זעום. (שאפשר למשל לבאסם למכור אותם לאחרים במחיר של 25 ₪ כולל מע"מ ויש להניח, גם להרוויח מכך).

המערער אישר כי מסר 4 שיקים דחויים עבור התמורה וכי השיק הראשון, על סך 10,000 ₪ לא כובד. לטענתו, מנהל החברה אמר לו שאין כל בעיה, ושישלם לו במזומן כשיפגשו. לדבריו בסופו של דבר, שילם את כל הסכום במזומן, במספר תשלומים, לנציג החברה, שגבה ממנו את החוב, מבלי למסור בידו קבלות על קבלת הכסף. המערער ידע למסור רק שם לא מלא של אותו גובה-אגבריה מאום אל פחם.

ביחס להזמנה השניה, שלל המערער את הטענה כי הסחורה לא נפרקה אצל כמיסה בשל דרישה לשלם את השיק שחזר וטען כי רוב הסחורה שהגיעה לא התאימה להזמנה, לכן סירב כמיסה לקחת את כל הכסאות שהובאו, והנהג לא הסכים לפרוק רק חלק ממנה. הסבר זה עמד בסתירה גמורה לעדויותיהם של הנהג נתשה ועדותו של כמיסה, אשר גם לא נחקר בחקירה נגדית אודות הגרסה הנ"ל.

בית המשפט קמא קבע (תוך פירוט והנמקה ראויה), כי המערער בעדותו לא נתן הסברים לסתירות/תמיהות בגרסתו, לעומת עדויות עדי התביעה ואל מול הגרסה שמסר במשטרה, ודחה את הסבריו תוך שציין כי המערער מסר "גרסה מפותלת, אשר לא נמצא לה כל חיזוק, ואשר כללה טענות שונות לגבי טיב הסחורה, מכירת הכסאות מתוך מצוקה שלא ניתן היה לרדת לשורשה, ותשלום לגובה חובות מסתורי, תוך ויתור על כל אסמכתא היכולה לאשר את עצם התשלום. בתוך כך שפעה גרסת הנאשם סתירות שונות, מהותיות יותר ופחות, כמעט בכל עניין או נקודה עליהם נשאל. לבסוף נמצאו סתירות באשר למחירי הכסאות, ומעבר לכך לא הובהרה הסיבה בגינה נמכרו הכסאות במחירים שאין מאחוריהם כל היגיון מסחרי - לנאשם או לקונים - ולא התברר מדוע נעשתה כל הטרחה (הזמנות, הובלות, שיטוט בין לקוחות, פריקה, אחסון וכו'), סביב עסקאות שמראש הניבו הפסדים" (סעיף 97 להכרעת הדין).

8. כאמור, המערער הגיש ערעור על הכרעת הדין הראשונה, ובעקבות הסכמה שהושגה בין הצדדים הוחזר ההליך לשמיעת ראיות נוספות, בעקבותיהן ניתנה הכרעת הדין המשלימה מיום 29.3.15 (להלן: "הכרעת הדין המשלימה").

9. בהתאם למוסכם בערעור, נשמעה עדותו של מר מוטייע זגיר (להלן: "מוטייע") בעליה של חברת



רויאל, אשר דחה מכל וכל את גרסתו של המערער כאילו הכסאות שסיפק היו מדגם חדש או שהייתה בעיה כלשהי בהספקתם. הוא גם הכחיש את תנאי התשלום שעליהם סיפר המערער או את הטענה שהובא לידיעתו מראש כי קיים קושי לפרוע את השיקים. מוטייע אישר כי אמנם הפקיד בבנק לפירעון רק את השיק הראשון מבין הארבעה, אך הסביר כי הבין שאין טעם בהפקדת השיקים האחרים, כל עוד חשבונו של המערער מעוקל, כפי שהסביר לו המערער. מוטייע דחה את הטענה כי הכסף שולם לו באמצעות גובה חובות כלשהו או בכלל.

עדויות של מוטייע לא שינתה את המסקנה אליה הגיע בית המשפט קמא בהכרעת הדין הראשונה, ואף נקבע כי היא מחזקת את הראיות שהובאו כנגדו בכל הנוגע לעסקת הכסאות.

#### 10. הראיות שהובאו בעניין פרשת הדלק -

בפני בית המשפט קמא העיד מנהל התחנה, יוסף מורד, (להלן: "מורד"), אשר צרף בשנת 2010 את המערער כלקוח ומסר לו כרטיס תדלוק. באותו מעמד הוא החתימו על ערבות אישית וקיבל ממנו פרטי כרטיס אשראי כערבון, כחלק מ"הסכם הצטרפות לקוח" (ת/10).

(כרטיס תדלוק נוסף, על שם המערער, נתפס אצל סמי אבודרהם, לאחר שהמערער ביקש ממורד עוד בחודש אפריל 2011 להנפיק לו כרטיס נוסף, כפי שיפורט בהמשך).

לפי עדותו של מורד, סוכם כי המערער יתדלק בכרטיס התדלוק מדי חודש, ובסופו יקבל חשבונית הכוללת את סך החוב וישלם אותו במזומן עד ה-10 לחודש שלאחריו. המערער אכן עמד בסיכום זה ב-4 החודשים הראשונים, בהם צרך דלק בכ-2,000 ₪ לחודש. לאחר תקופה זו ביקש המערער הנחה, כנגד צריכה גבוהה יותר של דלק ומורד אישר לו הנחה של 15 אג' לליטר. לפי עדותו, נדהם מורד לגלות בחודש מאי כי המערער הגיע לחיוב של 40,000 ₪ וכי רק ביומיים הראשונים של חודש יוני תדלק ב-21,000 ₪ נוספים. לכן חסם את כרטיס התדלוק וביקש מהמערער להגיע כדי לשלם את החוב, וזאת למרות שעדיין לא הגיע המועד של ה-10 לחודש. בתגובה השיב לו המערער שלא ילחץ אותו - ולא הגיע לשלם גם במועד התשלום, אז ניסה המתלונן לחייב את כרטיס האשראי שפרטיו ניתנו לו וגילה כי לא מדובר כלל בכרטיס אשראי, אלא בכרטיס נטען שמנפיק הדואר. כרטיס זה אמור היה לשמש לביטחון, ולו היה יודע כי איננו כרטיס אשראי לא היה מצרף את המערער כלקוח.

מבירור שערך מורד, בין בעלי חופים, גילה כי המערער מכר להם את הדלק במחיר זול מזה שקנה אותו מן התחנה ואף זול מהמחיר שבו רוכשת התחנה את הדלק מבתי הזיקוק.

להשלמת התמונה יאמר, כי לאחר מעצרו, יצר המערער קשר עם מורד והבטיח לשלם לו 20,000 ₪ (מתוך חוב של 53,000 ₪), תוך שאת יתרת החוב יגבה מאבודרהם, שלטענתו, אחראי לתשלום יתרת הסכום. בעקבות כך הושג הסכם פשרה בין התחנה לבין המערער, במסגרת תביעה אזרחית, בה אישרה התחנה כי קיבלה מן המערער את כל המגיע לה עבור חלקו בתדלוק. לפי דרישתו של מורד, מסר בידו המערער גם מכתב התנצלות. בנוסף קיבל מורד תצהיר שבו מצהיר המערער כי מר סמי אבודרהם היה שותפו ברכישת הדלקים והוא זה שחייב בתשלום יתרת הסכום. מורד הסכים להסדר זה, על מנת לגבות לפחות חלק מן החוב, מתוך הבנה כי על סמך האמור לעיל יוכל גם לתבוע את היתרה מאבודרהם, ולאחר שהמערער הסביר לו כי הוא צריך את המסמכים הללו למשפט המתנהל נגדו.

מורד הסביר בחקירתו הנגדית כי אמנם ידע שהמערער מושך דלקים שלא לצריכה עצמית, אך הכמות העצומה שמשך לא הייתה בהתאם למוסכם (דובר על כ-1,000 ליטר לחודש בלבד בעלות של כ-7,000 ₪) ולכן עצר מיד את הספקת הדלקים ודרש את הכסף. מורד ציין גם מספר עובדות שגרמו לו להבין כי המערער ניסה "לעקוץ" את התחנה: כמו אופן צריכת הדלק (באמצעות משאיות וג'ריקנים), שעות התדלוק (בזמנים שמנהל התחנה לא נוכח במקום), ומכירת הדלקים במחיר זול ממחיר הרכישה, תמורת כסף מזומן (בעוד למורד הסביר המערער



שלא ילחץ אותו כי עדיין לא קיבל את התמורה מהרוכשים).

מר סמי אבודרהם אישר כי עשה עם המערער עסקה לרכישת דלקים, בהיותו מנהל כפר נופש בכנרת ולצורך תדלוק הסירות. לפי עדותו, המערער הציע למכור לו דלק במחיר של ₪ 6.50 לליטר כולל מע"מ, תעריף הנמוך מזה שבתחנת הדלק ולכן הסכים. כחלק מן העסקה, קיבל מהמערער את כרטיס התדלוק. לטענתו, הוא תדלק לעיתים ישירות בתחנה ואף קיבל עזרה ממנהל התחנה (שלא הכחיש זאת). מר אבודרהם העיד כי מנהל התחנה לא התפלל על הכמויות שהוא צורך ואף שאל אותו מדוע איננו רוכש דלק מן התחנה ישירות.

בנוסף העידו בפני בית המשפט קמא בעלי או מנהלי חופים: אלי סאלח, שרכש מהמערער דלקים במחיר של ₪ 6.80 לליטר, כולל מע"מ, ובהמשך במחיר של ₪ 6.40 לליטר כולל מע"מ. בצלאל מורד שהתקשר עם המערער בעסקה לרכישת דלקים במחיר של ₪ 6.50 לליטר, בתיווכו של אדם שאמר לו שהמערער "נתקע" עם כמויות דלק גדולות ומעוניין למכור אותן במחיר מוזל מזה שרוכשים בתחנת הדלק. מר בצלאל מורד שמע הסבר דומה מהמערער עצמו שהציג עצמו כבעל עסקים, שמתעסק בזכוכית ואלומיניום, ואשר בנה בניין גדול ורכש כמויות גדולות של דלק שאין לו צורך בהן.

בעלי החופים, כמו גם אבודרהם, סיפרו כי המערער דרש שהתמורה תשולם לו במזומן ומרבית הסכומים אכן שולמו לו במזומן.

עד נוסף, יעקב ריטוב, העיד כי המערער ביקש ממנו לאתר עבורו אנשים שיהיו מוכנים לרכוש סולר במחיר אטרקטיבי של 6 ₪ לליטר, כולל מע"מ, וביקש גם כי יוביל עבורו דלק. ריטוב הפנה את המערער לאדם בשם סאלח. בסופו של דבר ריטוב לא רכש מהמערער דלק ולא הוביל עבורו דלק. בעדותו בבית המשפט הוסיף ריטוב כי מאן דהוא, בשם המערער, העביר לו מסר כי ישמח אם לא יופיע להעיד.

מוני סאלח אישר כי אכן המערער יצר עמו קשר והציע לו לקנות סולר במחיר של 6 ₪ לליטר כולל מע"מ, תמורת כסף מזומן. (בית המשפט קמא קבע כי לפי הראיות מחירי הסולר והדלק באותה עת היו דומים וכמעט זהים). סאלח הסביר כי אף שהמחיר שהוצע לו היה נמוך בשקל לערך מזה שנהוג בתחנת הדלק, לא השתלמה לו העסקה מאחר והוא נהג לשלם בתנאי אשראי טובים יותר.

עדה נוספת נורית יגר, מנהלת מכירות בתחנת הדלק, האחראית על מכירת סולר בכמויות גדולות, העידה כי המערער פנה אליה וביקש לקנות בדחיפות 18,000 ליטר סולר, ולהובילם לראש פינה. העדה ביקשה ממנו כרטיס אשראי לבדיקה ונתברר לה כי הכרטיס שמסר לה היה כרטיס תייר, שלא ניתן לחייבו ולכן דחתה את בקשתו. למחרת חזר המערער למקום, לאחר שהתלונן על היחס הגרוע שקיבל ממנה בפני מנהל התחנה והבטיח כי הכסף ישולם. באותו שלב המשאית כבר הועמסה בדלק, אולם הכרטיס סורב פעם נוספת והמערער גם שינה את יעד הנסיעה ולכן בוטלה ההזמנה.

מנגד הציג המערער את התנהלותו בעסקאות הדלק כהתנהגות עסקית לגיטימית ורגילה. טען כי הבהיר למורד כבר בהתחלה שחשבונו מעוקל ושהכרטיס איננו לביטחון, ומורד הסכים לספק לו דלקים בהנחה בתנאים אלה, בכפוף לכך שישלם לו במזומן, בכל 15 לחודש שלאחריו.

המערער טען כי בשלב מסוים ביקש ממורד לרכוש כמויות גדולות של דלק, בכדי למוכרן לבעלי החופים ומורד הסכים לכך. למרות זאת, דרש ממנו את הכסף לפני מועד התשלום שהוסכם. המערער, לטענתו, נעצר ולכן לא יכול היה גם לגבות מהרוכשים את כל הכסף שהיו אמורים לשלם לו. המערער הפנה להסכם פשרה שעשה עם בעל התחנה, בעקבותיו שילם לו 20,000 ₪ וטען (בניגוד לתצהיר ת/29 עליו חתם) כי התחייב לעזור למורד לגבות מאבודרהם את 3,300 ₪ ₪ הנוספים שנותר זה חייב עבור הדלק.

הסבריו של המערער כיצד מכר את הדלק לבעלי החופים במחיר נמוך ואף נשא בעלות ההובלה, לא התקבלו על דעתו של בית המשפט קמא ונקבע כי למעשה מכר את הדלק במחיר בו נרכש מהתחנה ואף למטה מכך, מבלי



שהיה לו הסבר מניח את הדעת לכך.

עדויות של המערער סתרה את עדויות בעלי החופים בכל הנוגע לתעריפי הדלק שרכשו ממנו, והוא סתר את עצמו גם בכל הנוגע ליתרת הסכום שאבודרהם לא שילם לו ונותר חב עבור דלק שרכש.

בהכרעת הדין פורטו בהרחבה סתירות בין עדות המערער לעדויות עדי התביעה, וכן סתירות בין הגרסאות שמסר המערער עצמו בהודעותיו במשטרה, ואשר בעטיין, בין היתר, לא הותירה עדות המערער רושם אמין על בית המשפט קמא.

עדי ההגנה שזימן המערער, לא הועילו לו בהגנתו. העד אלכסנדר טקץ, אשר תיווך בין בעלי החופים למערער, אף אישר את גרסתם של אלה, בכל הנוגע לכך שהוא זה שקישר בינם לבין המערער והציע להם, בשם המערער לרכוש דלק במחיר הנמוך מ-7 ₪ לליטר, כולל מע"מ.

מסכת עובדתית נוספת לה נתן בית המשפט קמא משקל בהכרעת הדין נוגעת למעמדו של המערער בהוצאה לפועל, ההגבלות שהוטלו עליו, המצגים שיצר על רקע זה, והסבריו הסותרים.

בפני בית המשפט קמא הובאו ראיות שהוכיחו כי המערער הציג מצג לא מדויק לגבי מצבו (טען שיש לו חוב של 3 מיליון ₪, בשל חובות ישנים מאוד, בעוד שבפועל היה חובו כ-10 מיליון ₪, בגין חובות משנת 1984 עד 2011. בעדותו טען כי לא ידע שהוא חייב מוגבל, בעוד במשטרה ציין כי הוכרז כחייב מוגבל מספר חודשים קודם לכן, ועוד). המערער מסר גרסאות שונות וסותרות באשר להגבלות על חשבונו, מתי עוקל חשבונו בבנק הדואר ובנוגע לשאלה האם הוא מושך שיקים מחשבונו זה.

11. לאחר הכרעת הדין הראשונה, במסגרת הראיות הנוספות, הוזמן העד סמי אבודרהם (שהעיד כעד תביעה בפרשת התביעה המקורית), כעד הגנה. אבודרהם העיד כי הוגשה כנגדו תביעה ע"י תחנת הדלק, בעקבות זה שילם 11,700 ₪. בנוסף הוא חויב בבית המשפט לתביעות קטנות לשלם למערער סך של 1,300 ₪, שעניינם הפרשי מע"מ, במסגרת פסק דין על דרך הפרשה.

אבודרהם הכחיש כי היה שותף של המערער. לדבריו, המערער הציע לו לרכוש דלק במחיר מוזל. אבודרהם תדלק באמצעות כרטיס התדלוק ולאחר מכן שילם למערער את מחיר הדלק שסוכם. לפי הסבריו, הסכים לשלם כסף לתחנה, את ההפרש בין המחיר ששילם למערער לבין מחיר הדלק בתחנה, מאחר והבין שנעשתה עסקה לא כשרה. הכסף ששולם למערער נבע ממחלוקת בשאלה האם המחיר שסוכם עימו כלל מע"מ או לא.

עדויות זו, אף היא, לא הביאה לשינוי הכרעת הדין ונקבע כי היא מצטרפת למארג הראיות שפורטו בעבר ומותירה על כנה את הסתירה בין גרסת המערער לבין המסמכים עליהם חתם במסגרת הסכם הפרשה עם מורד.

### נימוקי הערעור

12. הודעת הערעור מפורטת ומכוונת כלפי מרבית אם לא כל קביעותיו של בית המשפט קמא בהכרעת הדין ובהכרעת הדין המשלימה, עליה הוסיפו באי כוח המערער טיעון בעל פה וכן טיעונים משלימים בכתב.

13. עיקר הטענה היא כי בית המשפט קמא בחן את מסכת הראיות מנקודת מבט של הליך אזרחי ועל פי מידת ההסתברות הנהוגה במשפט האזרחי ולא לפי מידת ההוכחה הנדרשת בדין הפלילי. לטענת המערער הכרעת הדין איננה מנומקת דיה ואינה כוללת ניתוח של יסודות העבירה (למשל התייחסות ל"נסיבות מחמירות"). בנוסף, פסק הדין כולל התייחסות לנתונים לא רלוונטיים, שלא עמדו כלל להכרעה.

14. לעמדת המערער, ההרשעה מבוססת על ראיות נסיבתיות בלבד.

15. המערער מודע להלכה בנוגע להתערבות ערכאת הערעור בממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. לעמדתו במקרה זה הכרעת הדין מבוססת רובה על הסקת מסקנות מראיות נסיבתיות בלבד, שנקבעו על סמך עדותם של העדים, ללא העדפת גרסה אחת על פני השנייה, על סמך מהימנות ואמינות, לכן מידת התערבותו של בית המשפט לערעור הינה רחבה ואינה מוגבלת.



### טענות הערער בנוגע לאישום הראשון - העסקה עם חברת רויאל

16. לטענת המערער לא הוכחו יסודות העבירה המיוחסת למערער באישום הראשון, הן היסוד הנפשי והן העובדתי. המערער טוען כי בית המשפט קמא התעלם מניתוח ואזכור היסוד המרכזי בעבירת קבלת דבר במרמה שהוא הקשר הסיבתי בין היסוד העובדתי של מצג השווא או המרמה לבין קבלת הדבר. לעומת זאת, בית המשפט קמא האריך והעריך במידה מופרזת משמעויות של אירועים והתרחשויות שאינם רלוונטיים לעבירות המיוחסות למערער בכתב האישום. בית המשפט קמא התמקד בבחינת אישיותו ודרך התנהלותו של המערער במקום לערוך דיון יסודי ומעמיק ביישום הראיות.

17. המערער טוען כי על אף ש"נסיבות מחמירות" מהוות יסוד עובדתי ככל יסוד עובדתי אחר מעובדות כתב האישום (הפנה לע"פ 548/82 מילר) אין התייחסות בפסק הדין ליסוד זה.

18. על סמך ניתוח יסודות עבירת קבלת דבר במרמה, נטען כי בנסיבות המקרה, עובדות כתב האישום, גם אם הוכחו, לא היו מבססות הרשעה בעבירת קבלת דבר במרמה.

19. לא הונח הסבר מניח את הדעת מטעם המשיבה מדוע המתלוננת באישום הראשון, היא החברה, לא הגישה תלונה במשטרה, והמשטרה היא שפנתה אליה, בעקבות ממצאי החיפוש ברכבו של המערער.

20. המערער טוען כי בהכרעת הדין הראשונה אין כל עדות קבילה, ישירה, ומידיעה אישית על עסקת היסוד בין חברת רויאל לבין המערער. לטענתו, מתוך הראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא ניתן ללמוד על עסקה מסחרית, לכל דבר ועניין.

**עדויות של החוקר רס"מ אייל יצחק** - הינה עדות שמיעה פסולה. למרות זאת, בית המשפט קמא קיבל את העדות לאמיתות תוכנה אף שתוכנה לא הוכח ובא כוח המערער התנגדה לעדות מפי השמועה.

**העד רמי נתשה** - העובד כנהג בחברת רויאל - העיד שהמערער הציג עצמו בשמו ופרטיו האמיתיים, שילם לו באמצעות שיקים וחתם על ערבות אישית, כפי שסיכמו. לפי עדותו, למעט הצ'ק הראשון, אשר סורב בשל עיקול, שלושת הצ'קים הנוספים לא הוצגו לפירעון.

**עדויות של שלושת הקונים:** מחמוד באסם סאלח, יצחק חזות ומשה כמיסה (18) - כל אחד מהם העיד על הרכישה שביצע מול המערער. המערער מבקש ללמוד מעדותם על עסקים כרגיל - לפיה מוכרים כיסאות בפחות ממחיר הרכישה כדרך מקובלת בעסקים.

21. כאמור, טוען המערער, כי הראיות שלעיל אינן מבססות כלל עבירה של קבלת דבר במרמה. גם אם נקבל את הקביעות העובדתיות של בית המשפט קמא, לכל היותר התמונה היא של מי שקנה סחורה בצ'קים דחויים שלא כובדו ולאחר מכן נעלם, עובדות המתאימות לעבירה של משיכת שיקים ללא כיסוי, בניגוד לסעיף 432 לחוק העונשין.

22. לטענת המערער, קביעותיו (המוטעות), של בית המשפט קמא בנוגע למהימנות גרסתו (מפותלת, שופעת סתירות שונות, הן בעניינים זניחים והן מהותיים, והכל תוך מסירת הסברים ארוכים מפותלים וחמקניים שבסופן לא נמצא כל פתרון מניח את הדעת), אין בהן כדי להוות ראיה כשלעצמה. שקרי נאשם יכולים להוות רק חיזוק ראיות התביעה.



23. לטענת המערער, טענתו כי שילם את הכסף שהגיע לחברת רויאל באמצעות מחלקת הגביה שלה, הועלתה כבר במשטרה ולא נסתרה בעדויות שהובאו בפני בית המשפט קמא לפני הכרעת הדין הראשונה. המערער דבק בגרסה זו ואך הרחיב ומסר פרטים נוספים בעדותו. למרות זאת, בית המשפט קמא לא נתן משקל לעדותו. המערער גם העיד כי העיקול על חשבוננו הוטל רק ביום 23.6.09, יום לפני פירעון הצ'ק.
24. עוד טוען המערער כי אין בסיס לקביעה כי הכיסאות נמכרו בהפסד ולכל היותר ניתן לומר כי נמכרו ברווח מזערי (המערער רכש, סה"כ 1,800 כיסאות, בסך כולל של 43,281 ₪ (ת/15) ומכר אותם בסך כולל של 43,800 ₪).
25. נטען כי הסתירות בין גרסתו בבית המשפט לבין גרסתו במשטרה, עליהן עמד בית המשפט קמא בהכרעת הדין, הינן סתירות זניחות ומובנות לאור הזמן שחלף.
26. המערער מסכם וטוען כי הכרעת הדין חסרה קביעות פוזיטיביות בכל הנוגע למצג שווא שהציג לחברת רויאל, שכתוצאה ממנו שחררה רויאל את הסחורה למערער.

#### **טענותיו בנוגע לאישום השני - העסקה עם תחנת הדלק**

27. המערער טוען כי לא הוכח קיום יסודות עבירת קבלת דבר במרמה גם באישום זה, ובוודאי שלא בנסיבות מחמירות. לא הובאה כל ראיה לכך שהמערער הציג בפני מנהל תחנת הדלק או מי מפקידיה, בשלב כריתת החוזה או לאחריו, מצג שווא שאלמלא אותו מצג לא היה כורת את ההסכם. נהפוך הוא, מעדות מנהל התחנה עלה כי הוא קיבל את מלוא האינפורמציה על המערער, ועל סמך האמור נכרת הסכם אספקה ביניהם, על בסיס נתוני אמת שנמסרו לו. העד אישר כי לא הייתה הגבלה על כמות הדלק שאפשר למשוך, וכי מועד הפירעון לא הגיע כאשר דרש את הכסף.
28. לטענת המערער, לא הונחה בפני בית המשפט קמא תשתית עובדתית המקימה את העבירה בה הורשע המערער. מעבר לדרוש, הקביעה כי חשדו של מורד שמדובר בעוקץ התעורר לאחר שנמסכו כמויות גדולות מאוד של דלק איננה מבוססת, שכן לפי עדותו של אבודרהם מורד ידע שהוא מושך כמויות גדולות של דלק.
29. המערער טוען כי עצם העובדה שסוחר מוכר את המוצרים שלו בהפסד אינה מבססת הרשעה בעבירת קבלת דבר במרמה, אלא שסוגיה זו יכולה רק לחזק ראיות אחרות. יתרה מכך, בית המשפט קמא טעה כאשר קבע ממצאים עובדתיים בסוגיה זו, על אף שהעניין לא הוכח. המערער רכש מהתחנה בחודש 5/2011 ליטר דלק ב - 7.29 ₪ כולל מע"מ ובחודש יוני רכש ליטר דלק ב - 7.14 ₪ ומכר לסמי אבודרהם, לאלי סאלח ולבצלאל מורד ליטר דלק ב 6.5 ₪ + מע"מ, קרי 7.54 ₪ כולל מע"מ. להוכחת טענה זו הוגשו חשבוניות מס שהוצאו כדין. עדותם של הרוכשים סותרת ראיה בכתב שנמסרה להם בזמן אמת והם לא הביעו כל השגה על תוכנה והמערער רואה בכך עדות כבושה.
30. באשר לכרטיס שמסר המערער לתחנת הדלק כבטוחה, טוען המערער כי מדובר בכרטיס שהינו כרטיס אשראי לכל דבר ועניין, אלא שהוא נטען. בכתב האישום התייחסה המשיבה אל הכרטיס בתור מצג שווא, על אף שמדובר בכרטיס חוקי שהונפק על ידי חברה חוקית והוא מהווה כרטיס אשראי לכל דבר ועניין. המערער לא מסר לתחנה את פרטי כרטיס האשראי, אלא הציג את הכרטיס עצמו. עצם העובדה שמדובר



בכרטיס נטען אינה מעידה על כך שמדובר במצג שווא. בהקשר זה מפנה המערער לסעיף ההגדרות בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו - 1986, וטוען שאין שם הגדרה של "כרטיס נטען" כפי שהמאשימה ציינה בכתב האישום. כמו כן טוען המערער כי טענת המאשימה כי בכרטיס הייתה יתרה של שקלים בודדים אינה נכונה עובדתית ומפנה לנ"5, יתרות שהיו בכרטיס בתקופות שונות. על כל פנים, גם אם טענת המשיבה נכונה והמערער ידע שהכרטיס לא יחויב בשל העדר יתרה מדובר לכל היותר בעבירה קלה (סעיף 19(א) לחוק כרטיסי חיוב).

31. לטענת המערער חשבונו בבנק לא הוגבל מאז שנת 2000. המערער לא חולק על הטענה כי רשם ההוצל"פ הטיל עליו הגבלה בשימוש בכרטיס אשראי, אך לעמדתו ההגבלה חלה רק על כרטיס אשראי המונפק על פי חוק כרטיסי חיוב, סעיף 66(א)(4) המגביל חייב מלעשות שימוש בכרטיס חיוב כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, ואילו הכרטיס שהיה ברשותו (מפנה לת/2) הינו כרטיס שהונפק באנגליה ולא היה עליו כל איסור להוציא ולהשתמש בכרטיס חיוב המונפק בחו"ל.

32. לטענת המערער תחנת הדלק לא ביקשה בטוחה כלשהיא ולא ביצעה בדיקה של הכרטיס שאז היתה מגלה כי לא ניתן לקבלו בתור בטוחה. משלא עשתה זאת, אין לה להלין אלא על עצמה. המערער מצדו הציג בפני התחנה את כל הנתונים ולא הסתיר דבר. בנוסף, לטענתו, בהסכם ההצטרפות כלקוח של חברת פאי דלק בע"מ, לא נאמר כי כרטיס האשראי הינו תנאי לחוזה, מכאן שאיננו מהווה בטוחה.

33. בטיעוניו המשלימים חולק המערער על הטענה כי לא שילם עבור הדלקים שצרך, מפנה להסכם הפשרה וטוען כי לא יתכן שתגבש עבירה לפני מועד הפירעון המוסכם. גם העובדה שאבודרהם שילם עבור חלקו שוללת את האפשרות להרשיעו. עוד נטען כי בית המשפט קמא לא קבע בשום מקום שהמערער מכר דלק במחיר נמוך משקנה.

### נימוקי הערעור על הכרעת הדין המשלימה

34. לטענת המערער שגה בית המשפט קמא כאשר קבע כי הראיות הנוספות אין בהן כדי לשנות את מסקנותיו. המערער טוען כי עדותו של העד מוטייע מחזקת דווקא את גרסת המערער. מהעדות לא ניתן ללמוד כי אלמלא נתון מסוים שהתברר שהוא שקרי שמסר לו המערער לא היה עורך את העסקה עמו. העובדה, שאינה שנויה במחלוקת, שמוטייע הסכים לקיים עוד עסקה עם המערער מוכיחה שלא היה כל מצג שווא מטעמו. באשר לעד אבודרהם - זה העיד כי מנהל תחנת הדלק ידע אודות כמויות הדלק שהוא משך ממנה וכן ידע אודות השימושים והעסקאות שביצע המערער עם אנשים אחרים. כמו כן העיד כי הוא שילם את חלקו לתחנת הדלק. המערער קובל גם על כך שבית המשפט קמא לא איפשר לו להביא עדים מומחים לעניין כרטיס האשראי.

### נימוקי הערעור על גזר הדין:

35. לטענת המערער שגה בית המשפט קמא כשהורה על הפעלתו של המאסר המותנה במצטבר לעונש שהוטל על המערער בהליך זה, ולא בחופף לו למרות שמתקיימים כל הנסיבות והשיקולים המצדיקים חפיפת המאסרים, במיוחד הואיל והמאסר על תנאי הינו ארוך, ובהתחשב בכך שהמערער שילם את חובו בשני האישומים.



## נימוקי התשובה בתמצית:

36. המשיבה מבקשת לדחות את הערעור על הכרעת הדין וגזר הדין.
37. **באשר לעסקה עם חברת רויאל**, מדגישה המשיבה כי עצם עריכת העסקה לא שנויה במחלוקת. המערער היה אמור לשלם עבור כל כסא 21 ₪ + מע"מ, סך כל העסקה 51,655.53 ₪ (ת/15). אין חולק כי הכסאות נמסרו למערער (פוזרו לבקשתו) והוא נתן תמורתם 4 שיקים שלא נפרעו.
- דף תנועות החשבון של המערער ת/13 מעיד על כך שבחשבונו היו יתרות נמוכות (של מאות שקלים בלבד) לאורך החודשים אפריל - מאי - יוני 2009. העיקול הוטל ביום 24.6.09 (יום לאחר מועד הפירעון של השיק הראשון), כשהיתרה בחשבונו הייתה - 0 ₪. מדובר בחשבון של בנק הדואר שאין בו מסגרת אשראי.
- המשיבה טוענת כי עדותו של מר מוטייע מחזקת את ראיות התביעה. לפי עדותו, הסיכום היה כי המערער ישלם חלק מהתמורה במזומן וחלק בשיקים. למרות זאת במועד ההספקה, טען המערער כי אין ברשותו מזומנים ושילם בשיקים עבור כל הסחורה. העד הסביר מדוע לא הציג את יתר השיקים בבנק, לאחר שהשיק הראשון חזר בציון שהחשבון מעוקל. הכחיש את הטענה שוויתר על החוב או נעזר בחברת גבייה כדי לגבותו. לדבריו החוב עדיין לא שולם ואף פנו אליו אנשים מטעם המערער בסמוך לפני מתן העדות כדי לסגור את החוב. העד גם הסביר מדוע שלח משלוח נוסף, מתוך מטרה שהמערער ישלם עבור המשלוח הראשון שסופק לו.
- לפי עדותו, מדובר היה בכסאות רגילים ותקינים והדבר גם עולה בקנה אחד עם מה שהעידו יתר העדים. לטענת המשיבה, היסוד הנפשי של העבירה (מודעות) הוכח בפני בית המשפט קמא. על פי הראיות, לא מדובר בעניין עסקי שהסתבך אלא במעשה מרמה פלילי והדבר עולה מתוך הראיות הבאות:
- א) העובדה שהתשלום בוצע בשיקים מחשבון ללא תזרים מזומנים, שאף עוקל לבסוף.
- ב) התקשרות המערער בעסקה בתקופה של חדלות פירעון.
- מתוך הראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא הוכח כי למערער לא היה כל מקור של הכנסה להבטיח את פירעון השיקים. הוא הודה כי הוא חייב מיליוני ₪ לנושים שונים וקיימים נגדו הליכי הוצאה לפועל. המערער מכר את הסחורה במזומן, ולא שילם עבורה.
- ג) מכירת הסחורה במחירי הפסד -
- לפי העדויות, המערער מכר את הכסאות במחירי הפסד. בניגוד לטענתו, לא היה כל פגם בכסאות. מכירת הסחורה בהפסד מבססת את היסוד הנפשי הנדרש, ועומדת בסתירה למהלך עסקי.
- ד) עדי התביעה לא נחקרו כלל בנקודות שהעלה המערער לגבי לחץ מצד מוטייע לשלם לו, או לגבי היותה של הסחורה מאכזבת. גובה החובות לא זומן כלל להעיד, ומוטייע שלל קיומו של גובה כזה.
- ה) המערער לא ידע למסור פרטים מלאים על גובה החובות, אשר לטענתו, נפגש עימו במקומות כמו תחנת דלק ולא במשרד. הוא לא שמר אסמכתא על תשלום הכספים ולא הצביע על מקור כספי לביצוע התשלום.
- המשיבה מפנה לקביעותיו של בית המשפט קמא באשר לעדותו הלא מהימנה של המערער וטוענת כי אין כל עילה להתערב בממצאים אלה.
38. **באשר לאישום השני בפרשת הדלק** - טוענת המשיבה כי הוכחו יסודות העבירה, לרבות היסוד הנפשי. לפי עדותו של מורד, מנהל התחנה, ההתקשרות בוצעה בהסכם שגרת בו ניתן כרטיס אשראי כביטחון. העובדה ש"כרטיס האשראי" שהיה ברשות המערער הינו למעשה "כרטיס חיוב" איננה במחלוקת.
- לפי עדותו של מר רונן קינן, מחברת "ניו סילס", מדובר בכרטיס חיוב נטען, ללא אשראי. הדבר היה ידוע



למערער ורק מחזק את כוונת המרמה.

המערער פעל בחודשים הראשונים לרכישת דלק בסכומים מתונים ורק לאחר מכן צרך דלק בכמויות גדולות מאוד, אותו מכר בסכומים נמוכים, כפי שעלה מעדויות עדי התביעה להם רחש בית המשפט קמא אמון. המערער החזיק בכרטיס בתקופה בה היה חדל פירעון, ועל פי החלטת רשמי ההוצל"פ נאסר עליו להחזיק בכרטיסי אשראי (ת/18). המערער לא כפר באיסור זה ולא הכחיש כי ידע שהדבר נאסר עליו.

לטענת המשיבה, הסכם הפשרה שנערך בתיק האזרחי איננו מעורר ספק באשמתו של המערער. מורד הסביר מדוע הסכים לעריכתו של ההסכם, ומדוע העדיף לקבל סכום שהוא פחות ממחצית יתרת החוב (30,000 ₪) בעת שהמערער היה עצור, משיקולי תועלת ובכל מקרה אין בכך כדי להשליך על המסקנה בנוגע להתגבשות רכיבי העבירה עוד קודם לכן.

המשיבה מוסיפה כי הטענה להיותו של אבודרהם "שותפו" של המערער, באה מפי המערער עצמו. מורד הסביר כי צירף אותו לתביעה כנתבע רק משום שהמערער הציג אותו כשותפו, למורד לא היה כל הסכם עימו והוא לא חשד בו, כמעורב במרמה.

המשיבה מפנה לעדותו של אבודרהם במסגרת הראיות הנוספות כעד הגנה, שם הכחיש מכל וכל כי היה שותפו של המערער והסביר כי הסכים לשלם לתחנת הדלק סכומים נוספים, מאחר והבין שנעשתה עסקה לא כשרה, והתשלום נועד להחזיר את המצב לקדמותו ולסיים את מעורבותו בפרשה.

המשיבה מבקשת לקבוע כי הוכחו כל יסודות העבירה. מצג המרמה יכול להיעשות גם בהתנהגות ולא דווקא באמצעות הבטחות מילוליות. השאלה הינה האם התנהגותו של המערער על כל מרכיביה, פגעה בחופש הבחירה של המתלוננים להפקיד או לא להפקיד בידו את כספם. לטענתה לא ניתן לדבר על חופש בחירה, כאשר פלוני הניצב בפני הבחירה פועל על בסיס תמונה מעוותת שמורכבת מנתונים שאינם נתוני אמת, כמו זו שיצר המערער. הוכחת העובדה שהמערער פעל בדרך מטעה איננה נסמכת רק על כך שלא שילם את התמורה, אלא על דברים שעשה ואמר בניגוד למצב העובדתי שהיה ידוע לו.

המשיבה מוסיפה כי המערער פעל במצב בו אין כל עתודות כספיות ומקורות הכנסה ונאסר עליו להחזיק כרטיסי אשראי או להקים חברה. המצב העובדתי שהוכח, העביר את הנטל אל המערער לשכנע כי הייתה לו אפשרות ריאלית לפרוע את החוב. המערער הוכיח כי כאשר הגיעו אליו כספי התמורה בכסף מזומן לא דאג להעבירם לבעלי החוב, אלא שלשל אותם לכיסו, בעודו מותיר אחריו חובות שאין באפשרותו לפרוע. (ע"פ 10996/03 נרקיס נ' מדינת ישראל).

תזרים הכספים בחשבונו של המערער, כמו גם חשיפת חובותיו בהוצל"פ, מלמדים כי לא היה לו מהיכן לפרוע את החובות. השיק הראשון שמסר עבור הכסאות לא יכול היה להיפרע גם לולא העיקול, בשל העדר כיסוי בחשבון. באישום השני -פעל המערער בהתנהגותו ליצור מצב כאילו מדובר באדם פרטי הפועל ללא הגבלה כלכלית, כשהוא מסתיר ממנהל התחנה את היותו מוגבל באמצעים, בעל חובות רבים לנושים שונים שאינו מורשה להחזיק כרטיסי אשראי ומבלי לגלות כי הכרטיס שהציג איננו כרטיס אשראי.

39. **באשר לגזר הדין**, מבקשת המשיבה לדחות את הבקשה להקל בעונשו של המערער. לטענתה, גזר הדין, במסגרתו הוטל על המערער עונש המאסר המותנה ניתן בעקבות הסדר טיעון שכלל הסכמה לגבי אורך התנאי. למעשה הפך התנאי לחב הפעלה, כתוצאה מהרשעתו של המערער באישום השני. המשיבה הדגישה כי התנאי הוטל בשל עבירות מרמה, לאחר שהמערער הורשע ב-15 אישומים בהם פעל בשיטה דומה לאישומים הנוכחיים, פיזר שיקים ללא כל כוונה לפרוע אותם. הוטל עליו עונש מאסר בפועל עם תנאי ממושך, שאמור היה להיות מרתיע. המשיבה מפנה לתסקירי שירות המבחן, שהוגשו בתיק זה, אשר לעמדתה, היו שליליים והצביעו על רמת סבירות גבוהה להישנות עבירות דומות. לא הוצע כל אפיק שיקומי.



בית המשפט קמא קבע מתחם ענישה הולם ומיקם את המערער במחצית המתחם. בכך לא חרג לחומרא ואין סיבה להתערב בעונש.

#### דין והכרעה

40. ראשית אציין כי הודעת הערעור מפרטת בהרחבה את העדויות, ובוחנת אותן בראי בית המשפט הדין בהליך כערכאה ראשונה, ולא במבט בחינתו על ידי ערכאת הערעור, ולכן אינני נזקקת לדון ולהכריע בכל טענה וטענה שהועלתה. לתופעה זו התייחס בית המשפט העליון בקובעו:

**"בטרם אפנה לדון בשאלות המתעוררות אציין, כי לא מצאתי מקום להיכנס לפני ולפנים בכל אחת מן הטענות שמעלים המערערים. בעיקר אמורים הדברים בערעורו של עיצוני, אשר כתב הערעור הארוך שהוגש מטעמו עמוס ורזי, יורד לפרטי פרטים, ודומה כי לא הניח קביעה כלשהי של בית המשפט המחוזי שאינו מבקש לנתץ. התנהלות דיונית זו יש בה כדי להחמיץ את אופן פעולתו של הליך הערעור. "אכן, תפקידה של ערכאת הערעור אינו לבחון מחדש את אשמתו של הנאשם, את צדקתו או את רשעתו; תפקידה הוא להעביר תחת שבט ביקורתה את פסק-הדין של הערכאה הדיונית ולבחון אם 'כשר' הוא או 'פסול', ואם נפל בו פגם היורד לשורשו שלעניין" (ע"פ 1258/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 625, 642, מול האותיות ה-ו (2004)). בית המשפט של ערעור אינו חייב להתייחס לכל טענה וטענה המועלת על ידי הצדדים, והוא רשאי להתמקד באלו הנראות בעיניו משמעותיות (ראו למשל, ע"פ 2042/94 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (לא פורסם, 17.1.95)). אתייחס אפוא רק לטענות העיקריות המועלות בערעורים השונים". (ע"פ 4115/08 גלעד נ' מדינת ישראל, (24/01/2011)).**

41. שנית, כידוע, הכלל הוא כי אין ערכאת ערעור נוטה להתערב בממצאיו ומסקנותיו של בית המשפט ששמע את העדים והתרשם מהם באופן בלתי אמצעי, אלא במקרים חריגים. בניגוד לנטען בטיעוני המערער, אין במקרה הנוכחי עילה להתערבות בממצאי המהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. אין די בלהצביע על סתירות בעדויות בכדי לקבוע כי בית משפט סביר לא יכול היה להתרשם כפי שהתרשם ממהימנות העדים. בענייננו עדויות עדי התביעה היו עקביות וברורות וזכו לאמונו של בית המשפט קמא, בעוד גרסת המערער הייתה רצופה סתירות, הוא שינה גרסאותיו בהתאם לצורך והתקשה לתת הסברים לסתירות ולחוסר ההיגיון שבתשובותיו.

בית המשפט קמא פירט היטב ובהרחבה מדוע הותיר עליו המערער רושם כה לא חיובי ומדוע דחה בשתי ידיים את ההסברים שנתן.

42. באי כוח המערער חוזרים וטוענים בהודעת הערעור כנגד התייחסותו של בית המשפט קמא לנושאים שאינם בלב המחלוקת, כמן התנהלות המערער בעת שהגיעה לחקירה, אולם הדיון בנושאים אלה היה נדבך נוסף, ממנו למד בית המשפט קמא על מידת ההטעיה והתרמית בה נקט המערער, בזמן החקירה ולפניה. מבחינה זו, כאשר מהות האישומים כנגד המערער הינה יצירת מצגי שווא מטעים, באצטלה של התנהגות תמימה, הם רלוונטיים ולא ניתן לומר כי נפלה שגגה בידי בית המשפט קמא, כאשר נזקק להם.

הכוונה למשל, להתנהגות המערער, מיד עם פתיחת החקירה. התנהגות המטילה ספק באשר לטענתו, כי התנהל עד אז בתום לב וכאיש עסקים תמים.

על פי הראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא, המערער זומן לחקירה בעקבות התלונה בפרשת הדלק. לאחר



שטען כי הגיע ברגל, אך בכיסו נמצא שלט של רכב, המשיך להכחיש כי הגיע לתחנה באמצעות הרכב, ששלט שלו נמצא ברשותו. רק לאחר שהשוטר הודיע לו כי בכוונתו לצאת החוצה ולחפש את הרכב, שינה המערער את גרסתו והובילו אל הרכב שחנה במרחק דקות מן התחנה. המערער נתן הסברים מתפתלים וסותרים במטרה להסביר התנהלות זו.

ברכבו של המערער נמצאו פנקס חשבוניות של חברת CELLS NEW ושקית מוסתרת תחת כסא הנוסע שליד הנהג, בה היה פנקס חשבוניות חדש של עוסק בשם פ. זרחי. בחיפוש בביתו של המערער נמצא בהמשך כרטיס אשראי ופנקס חשבוניות נוסף של CELLS NEW ובו חשבוניות מלאות וכן חותמת החברה ומסמכים נוספים, לרבות החשבוניות של חברת רויאל, שהביאו לחקירת האישום הראשון.

בחקירותיו של המערער הוא מסר גרסאות שונות בכל הנוגע לקשר שלו עם חברת CELLS NEW, אותה הפעיל, ככל הנראה. גרסאות אלה התפתחו ככל שהתקדמה החקירה ונמצאו ממצאים נוספים, המעידים על פעילות בהיקפים גדולים של החברה (כמו פנקס החשבוניות המלא שנתפס בביתו), וזאת חרף מעמדו והמגבלות שהוטלו עליו בהחלטת ראש ההוצאה לפועל.

פנקס החשבוניות של פ. זרחי, שנמצא מוסתר ברכב, התברר כפנקס חשבוניות מזויף, של בעל עסק שהמערער מוכר לו. גם בעניין זה פירט בית המשפט קמא בהרחבה את הגרסאות השונות והתשובות המפותלות שמסר המערער, בניסיון להרחיק עצמו מן החשבוניות, מבלי שנתן הסבר מניח את הדעת, להימצאות החשבוניות ברכב בו נהג, כשעליו פרטי בעל עסק המוכר לו והנושאות מספר טלפון של אישה המוכרת לו.

המערער בחר גם שלא לזמן את מי שלדבריו, הוא בעל הרכב.

כאמור, התנהלות זו, יחד עם נושאים נוספים שנדונו בהכרעת הדין, שימשו דוגמא נוספת לניסיונו של המערער להתחמק ממתן הסברים לגבי פעילותו העסקית, ותרמו לרושם כי איננו פועל כאיש עסקים תמים.

43. פרשות "עוקץ" מתאפיינות בכך שלמראית עין הן נדמות כעסקאות לגיטימיות, שגרתיות. הנפגע מתקשר עם מבצע תרגיל העוקץ, בסוברו, על פי המצגים המוצגים בפניו, כי בכוונת הצד השני לקיים את חלקו בעסקה. לעיתים קרובות תחילת הקשר מתאפיין בפעולות בונות אימון, כאשר מבצע התרמית מקיים בדווקנות את חיוביו על פי ההסכם, ורק בהמשך, מנצל ומפר את האמון הניתן בו, כדי לקבל את המוצר/השירות מבלי לשלם עבורו, כפי שהתחייב.

44. מראית זו של עסקים תמימים מקשה על בחינת השאלה האם מדובר אכן בתרגיל הונאה, שכן אין סופה של העסקה, מעיד בהכרח על ראשיתה. כלומר, ברור מאליו, שעצם העובדה שלא שולמה תמורה, איננו מספיק כדי לקבוע שקבלת הדבר הייתה במרמה. בית המשפט נדרש ללמוד על כוונותיו של הנאשם, בעת ביצוע העסקה, ואותן יכול הוא ללמוד מתוך הנסיבות הכוללות של העניין.

45. קביעותיו של בית המשפט קמא נסמכות במידה רבה על התרשמותו מן העדים שהופיעו בפניו ומידת האמון שניתן ליתן בהם, לשם ביסוס מסקנותיו, וכן על המסקנות שהסיק מן התשתית העובדתית שהוכחה בפניו. כאמור, בממצאים העובדתיים של בית המשפט קמא אין כל עילה להתערב ואין בנימוקי הערעור סיבה להתערב בהם. נותר לבחון האם המסקנות אליהן הגיעה בית המשפט קמא, בדבר הוכחת האשמה מעבר לכל סביר הינן נכונות וסבירות או שמא יש מקום להתערב בהן.

46. הטענה כי הכרעת הדין מושתתת על ראיות נסיבתיות איננה מחייבת התערבות. בנסיבות דומות קבע בית המשפט העליון כדלקמן:



"בפסיקתו של בית משפט זה נקבע לא אחת כי ניתן להרשיע נאשם על בסיס ראיות נסיבתיות, ובלבד שבית המשפט בחן את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת הסבריו של הנאשם במבחני ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים, והגיע למסקנה מרשיעה ברורה והחלטית. בבואו של בית המשפט לקבוע מהי המסקנה העולה מהראיות הנסיבתיות, על בית המשפט מוטלת החובה לבחון האם ניתן להסיק מהראיות הנסיבתיות מסקנה סבירה אחרת שאינה מפלילה, אשר תוביל לזיכויו של הנאשם. רק אם המסקנה ההגיונית היחידה העולה מהראיות הנסיבתיות הינה המסקנה המרשיעה, יש להרשיע. כל ספק סביר חייב, מטבע הדברים, לפעול לזכות הנאשם. לפיכך, כאשר הנאשם מציג הסבר תמים וסביר יש לזכותו מחמת הספק. מנגד, אם ההסבר המוצע על ידי הנאשם הוא מופרך, דמיוני או תיאורטי, אזי אין מקום לזכותו מחמת הספק ...

עוד נקבע כי לא נדרש להראות שכל אחת מהראיות הנסיבתיות בפני עצמה מספיקה להרשעת הנאשם. המסקנה המרשיעה יכולה להתקבל מצירופן של מספר ראיות נסיבתיות, אשר לכל אחת מהן בנפרד "כוח" מחשיד בלבד, אם הן משתלבות זו בזו כך שמשקלן המצטבר הינו משקל ראייתי מפליל המבסס הרשעה בדין. זאת ועוד, ייתכן גם שלכל אחת מהראיות ניתן לספק הסבר תמים וסביר, אולם כאשר בוחנים את צירופן יחד לא ניתן עוד לספק הסבר תמים וסביר. לפיכך, ככל שהראיות רבות יותר, מגוונות יותר ושלוכות יותר זו בזו, מתחזקת המסקנה המרשיעה ונחלשת חזקת החפות של הנאשם, ועל הנאשם לספק הסבר אלטרנטיבי סביר למכלול הנסיבות ... (ע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל).

47. לא בכדי הארכת בתיאור הנסיבות, שכן, כפי שהובא לעיל, יתכן שלכל אחת בפני עצמה היה למערער הסבר, הגם שבמרבית מקרים היו בפיו מספר גרסאות והן השתנו בהתאם לשאלות שהוצגו בפניו או לעובדות שהתגלו, אך צירופם לתמונה אחת, מעלה ללא ספק, כי פעל באופן שיטתי ומתוכנן מראש, לשם הונאתם של בעלי העסקים עימם התקשר. בשני האישומים, באופן דומה, רכש סחורה תוך התחייבות לתשלום עתידי, ובמקביל גבה במזומן את התמורה בגינה, לאחר שמכר אותה באופן מיידי לאחרים, שלשל את הכסף לכיסו ולא פרע את החוב. ובעיקר, לא עלה בידי המערער לשכנע, מה התועלת העסקית שהייתה קמה לו מביצוע העסקאות הללו, אלא אם כן, לא התכוון לשלם עבור שצרך.

48. מסכת העובדות שפורטו על ידי בית המשפט קמא ביחס לכל אחד מן האישומים, מספקת לשם הוכחת יסודות העבירה. יש ממש גם בטענת המשיבה, כי הנטל הטקטי, להוכיח כי לא מדובר במצגי שווא, שבהסתמך עליהם נקשרו העסקאות עבר אל כתפי המערער, נוכח הנסיבות שהוכחו בפני בית המשפט קמא, לרבות מצבו הכלכלי הקשה של המערער, העדר מקור לפירעון החוב, תזרים מזומנים שלא אפשר לו לפרוע את החוב, ומכירת הסחורה שרכש, באופן מיידי לאחרים, תוך גביית הסכומים במזומן. "נטל טקטי זה, אינו משנה את נטלי ההוכחה העיקריים המקובלים בהליך הפלילי. נטל השכנוע באשמתו של המערער, הנדרש מעל לכל ספק סביר, נותר על כתפיה של המשיבה, עד לסיומו של ההליך. ואולם, מקום בו "הוכחו עובדות המסבכות את הנאשם במעשה העבירה, ויוצרות לכאורה ראייה לחובתו, והנאשם אינו מנסה כלל להמציא הסבר מצידו לעובדות שהוכחו, או שהוא בודה מליבו דברים שאין להם שחר, רשאי בית המשפט, בתנאים מסויימים, לקבוע על סמך כל זה את אשמת הנאשם" (ע"פ 38/49 קנדיל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פד"י ב' 813, 835; ... נטל טקטי זה משקף את הסיכון מולו ניצב הנאשם מכוחן של הראיות לכאורה שסיפקה המשיבה, סיכון שמשמעותו היא כי אם לא ישכיל הנאשם להפריך את



**גרסת המשיבה, או למיצער, יגרע ממשקלן של ראיותיה כדי הקמת ספק סביר, כי אז יורשע בעבירות בהן הואשם".** (ע"פ 10996/03 נרקיס נ' מדינת ישראל, (27/11/2006)).

בענייננו, המערער לא נתן גרסה המסבירה מה היא התועלת העסקית וכיצד התכוון להרוויח מן העסקאות שערך, כאשר לצד ההוצאות שנגרמו לו, שבענין הדלק אף עלו על מחיר הקניה שלו, הציע את הדלק שרכש במחיר אטרקטיבי, נמוך מזה ששילם או ברווח זעום ומדוע תירץ את המחיר הזול באמתלות שווא, כמו שמסר לבצלאל מורד, לגבי מלאי ש"נתקע" איתו.

49. יתכנו מצבים בהם אדם נאלץ למכור סחורה שרכש במחיר נמוך יותר, בשל אילוצים שונים. אלא שבמקרה זה, בשני האישומים, ישנה סמיכות זמנים בין מועד הרכישה לבין מועד המכירה המוזלת, ובענין הדלק, הדבר נעשה אפילו במקביל. בנסיבות כאלה, על המערער היה ליתן הסבר משכנע מאד להתנהלותו.

50. נסיבות אלה, האופפות את העסקה בענין הכיסאות, ומלמדות על מצבו הנפשי של המערער כשהתקשר בהסכם, כללו למשל:

המערער הזמין כמות גדולה של כיסאות, במטרה למכור אותם לאחרים, מבלי שהיה לו עסק/מחסן למכירה. טען כי התכוון לאחסן אותם אצל חבר, והדבר לא יצא אל הפועל, אך לא זימן את אותו חבר לעדות. הוא טען לראשונה בעדותו כי פנה יחד עם המשאית למחסן של החבר בטבריה, ומסיבות שונות שתיאר בעדותו לא עלה בידו לאחסן שם את הכיסאות. הנהג נתשה תיאר כי לאחר שנפגשו הנחה אותו המערער לנסוע ישירות למושב ליד טבריה, ולא נחקר כלל בחקירה נגדית לגבי האפשרות שקודם לכן נסעו למחסן בטבריה. נתשה אף התייחס בעדותו לכך, שהוא ביקש מן המערער לכוון אותו לעבר המחסן שלו ובתשובה, המערער הסביר לו שהמחסן מלא. גרסה שאיננה מתיישבת עם דברי המערער בעדותו ולמרות זאת לא עומת עם הגרסה החדשה.

המערער החל לתור אחר רוכשים פוטנציאליים רק לאחר שהמשאית העמוסה הגיעה אליו והציע את הכסאות למכירה במחיר זול או דומה לזה שבו נרכשו.

ניסיונות המערער לטעון כי נאלץ להפחית במחיר בשל פגם כלשהו בכסאות נדחו, לאור העדויות שהובאו בפני בית המשפט קמא. ממילא, אם לא תאמו הכסאות את ההזמנה, פשוט יותר היה להורות למוביל להחזירם לחברה ולא לשלם עבורם.

טענות המערער בכל הנוגע לפרטי הסיכום עם מוטייע לא עמדו בקנה אחד עם עדותם של מוטייע ושל הנהג מטעמו וגם לא התיישבו עם מועדי הצ'קים שמסר המערער.

נתון משמעותי הוא העובדה שהמערער, כאמור, גבה את תמורת הכסאות במזומן ולא הפקידה לחשבון הבנק שלו. במועד הפירעון של הצ'ק הראשון לא הייתה בחשבונו יתרת זכות שאפשרה לבנק לכבדו וגם לולא העיקול היה הצ'ק חוזר. המערער לא הראה כיצד סבר שהצ'ק יכובד ומדוע לא פעל לדאוג לכך שבחשבונו תהא יתרה שתאפשר פירעונו.

51. בדומה לך, בעסקת הדלקים, התחייב המערער לפרוע את החוב מידי חודש. בתחילה צרך דלק בסכומים סבירים ושילם עבורו. אמנם מר מורד ידע כי בכוונתו להגדיל את כמות הצריכה של הדלק וגם למכור לאחרים, אך לא היה לו כל בסיס להניח כי בכוונת המערער להגדיל את כמות הדלק שמשך באופן כה משמעותי, מבלי שיש בידו בטחונות ראויים לכך.

טענת המערער כי מלכתחילה הביא לידיעתו של מר מורד שחשבונו מעוקל ואין לו כרטיס אשראי כבטוחה, ולמרות זאת הסכים לצרפו כלקוח ולספק לו דלק ללא הגבלה, הינה בלתי סבירה ובית המשפט קמא העדיף בענין זה את עדותו של מנהל התחנה.

52. כפי שציינה המשיבה, אין מחלוקת שהמערער לא הציג פרטי כרטיס אשראי כשנדרש, אלא כרטיס חיוב,



שאינו מאפשר קבלת אשראי. הדרישה להצגת כרטיס אשראי כבטוחה, אמנם איננה מבטיחה פירעון מלוא החיוב, כפי שטען המערער, אך יש בדרישה כזו, קודם לכול, להראות על חוסן כלכלי מסוים (שלא היה למערער ולכן גם נאסר עליו להחזיק כרטיס כזה), ועל יכולת מסוימת להבטיח פירעון החוב, אם לא ישולם במועד המוסכם.

העובדה שהמערער הסתיר מאת מנהל התחנה את מצבו הכלכלי האמיתי, ואת העובדה שמדובר בכרטיס נטען, שאין מאחוריו דבר, בידיעה כי אין בו למעשה כל תועלת ותכלית כבטוחה, מהווה נתון נוסף במארג העובדתי, המצביע על כוונותיו של המערער בעת ההתקשרות.

53. בית המשפט קמא קבע כממצא, על סמך עדויותיהם של מספר לא מבוטל של עדים, לרבות עד ההגנה שתיווך בעסקות עם בעלי החופים, כי המערער הציע, בה בעת שהוא רוכש דלק מן התחנה, למוכרו במחיר זול יותר או דומה. גם כאן, אין בפי המערער הסבר משכנע.

54. לאור המפורט לעיל, הייתי מציעה לחברי לדחות את הערעור למעט בעניין הרשעת המערער בביצוע העבירות בנסיבות מחמירות.

ראשית, אין הנמקה בהכרעת הדין על שום מה מדובר בנסיבות מחמירות, לא ראיתי גם התייחסות בתגובת המשיבה לסוגיה זו.

שנית, נסיבות מחמירות כאלה הן למשל "ריבוי מעשי המרמה, תיחכום בהם, היקף סכומי הכסף שהוצאו בתרמית והיות המרמה כרוכה בביצוע של עבירות אחרות, המכשירות את הקרקע להצלחתה - זיוף מסמך ושימוש בו" (ע"פ 446/01 רודמן נ' מדינת ישראל, פד נ(5), 25(27/06/2002)).

בענייננו, אמנם מדובר בשני אישומים שונים, אולם היקף המרמה, ומידת התיחכום של העבירות לא מצדיקה קביעה כי מדובר בנסיבות מחמירות.

**לכן אציע לחברי לזכות את המערער מעבירות לפי סעיף 415 סיפא ולהרשיעו בעבירה לפי סעיף 415 רישא, בכל אחד מן האישומים.**

#### הערעור על גזר הדין

55. גזר דינו של בית המשפט קמא משקף כראוי את חומרת העבירות שביצע המערער בנסיבותיהן, בגין נקבע מתחם ענישה בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל. הוא נותן גם ביטוי ראוי לנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירות, בפרט עברו העשיר של המערער בעבירות מרמה ואליומות והעובדה שביצע את העבירות כאן, כאשר תלוי ועומד כנגדו עונש מאסר על תנאי ממושך, שהוטל עליו אך בשנת 2008, בעקבות מעורבותו ב- 15 אישומים דומים. גם תסקירי שירות המבחן הצביעו על מידת הסיכון הנשקף להישנות מעשים דומים, ועל היעדר אופק שיקומי טיפולי בנסיבות בהן המערער איננו לוקח אחריות למעשיו.

56. לא נפלה כל טעות בהפעלת עונש המאסר המותנה במצטבר לעונש שהוטל על המערער בהליך זה, בהיעדר טעמים המצדיקים חפיפתן של התקופות (ראה סעיף 48 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977). ההיפך הוא הנכון, התנאי הוטל על המערער זמן לא רב לפני ביצוע העבירה באישום הראשון והוא אף חב הפעלה, נסיבות שבעטיין נכון היה לקבוע כי יופעל במצטבר.

57. חרף האמור, נוכח זיכוי המערער מן העבירה שבסעיף 415 סיפא והרשעתו בעבירה לפי סעיף 415 רישא, אציע לחברי להפחית את המאסר בגין ההליך הנוכחי ל- 8 חודשי מאסר בפועל, אליהן יצטברו שלוש שנות המאסר על תנאי שהופעלו, כך שסך הכל ירצה המערער 44 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהליך זה.

יתר רכיבי גזר הדין יישארו על כנם.



אסתר הלמן,  
שופטת בכירה  
[אב"ד]

השופט שאהר אטרש  
מסכים.

שאהר אטרש, שופט  
השופט יוסי בן חמו  
מסכים.

י' בן-חמו, שופט  
הוחלט אפוא, כאמור בפסק דינה של אב"ד, השופטת הבכירה אסתר הלמן  
ניתן והודע היום ט' אייר תשע"ו, 17/05/2016 במעמד הנוכחים.  
א' הלמן, ש' אטרש, שופט י' בן-חמו, שופט  
שופטת בכירה  
[אב"ד]

פסק הדין הוקרא ע"י הרכב השופטים

א' קולה, שופט [אב"ד] י' שיטרית, שופטת ס' דבור, שופט

### החלטה

המערער יתייצב למאסרו בבית מעצר קישון ביום 31.5.16 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.



כל תנאי השחרור ימשיכו לחול בתקופת העיכוב וכך גם כל הערובות שהופקדו.

**ניתנה והודעה היום ט' אייר תשע"ו, 17/05/2016 במעמד הנוכחים.**

א' קולה, שופט [אב"ד]      י' שיטרית, שופטת      ס' דבור, שופט

הוקלד על ידי סיגל בן יהודה